

Frá gráu og smáu til litskrúðugs frelsis

LEIKLIST

GUDMUNDUR S. BRYNJÓLFSSON

Þjóðleikhúsið – Kúlan
Mariuhænan, Inger Cecilie
Bertrán de Lis

★★★★★

Dansleikhús frá Noregi – gestasýning í Þjóðleikhúsi. Sýningar voru 5. og 6. desember.

Dansarar: Inger Cecilie Bertrán de Lis og Tinna Grétarsdóttir. Tónlist: Karoline Rising Næss. Búningar: Hilde Elisabeth Brunstad. Lýsing: Elisabeth Kjeldahl Nilsson og Gunnvá Meinseth. Tónlistarflutningur: Karoline Rising Næss (seili), Andreas Bratlie (slagverk), Tale M. Mydske (söngur). Framleiðandi: Inger Cecilie Bertrán de Lis. Kúlan – 5. desember 2009.

Sviðið er hringlaga með lágu bogadregnum vegg bakafli sem fylgir hringnum til háls. Litir eru fáir. Ljós einfalt. Hér ekkir hún grát tón sem er svo leiðinlega grár að hann er núast hvítur. Sveppurinn á gólfinu er í sama lit, þrjár þóstir með sama lit, ein stærri þófa rétt utan hringis jaðri lálaus og ljót. Ein órsmá mariuhæna liggur þarna umkomlaus í leiðindum. Svona

Frelsandl „Dansararnir eru fráberir. Tinna Grétarsdóttir er mariuhænan, hún hefur nostrað við hreyfingarnar og gerir allt af innblæstri og þokka. Höfundurinn Bertrán de Lis dansar álfinn og gerir það af sömu ferni og gleði.“

gets hlutirnir ekki verið til lengdar – og því birtist grænn álfur!

Og hann er svo dæmalaust grallaralegur með rauðan hárlubbann og hann tekur til við að dansa og gefa frá sér undarleg hljóð – ekki há – og hann leggur við hlustir og viti menn þá heyrum við það sama og hann; náttúruhljóð svo sem fuglasöng og skordýratist. Og álfurinn leikur sér að litlu mariuhænunni, dregur hana á eftir sér eins barn leikfangabli. Dregur hana svo út af sviðinu og þá upphelst galdurinn!

Augnabliki síðar kemur nefnilega risavaxin mariuhæna aftur inn á sviðið. Hefur sú litla stækkað – eða minnkað álfurinn?

Smám saman eflist ævintýrið og galdurinn. Álfurinn og mariuhænan eigast við, fyrst á nóttum fortroggni, og stríðni af álfins hálfu, en svo ná þau saman. Og eftir því sem á líður og samband þeirra styrkist og dans þeirra verður samstilltari þá lifnar sýningin í litadýró og hið gráu hlýtur að tapa – og það tapar. En kátina og fegurð vinna sigur, litir vinna sigur, samheldni og samliðun vinur sigur og fullkonnast í því þegar álfurinn tekur að draga dóm af mariuhænunni, þeim báðum og leikhúsgestum til gleði. Að leiðarlökum fá ungu leikhúsgestirnir að

vera með því álfurinn lána þeim marglita kluta að veifa svo þeir geti tekið þátt í sigri litana yfir grámskurni.

Dansararnir eru fráberir. Tinna Grétarsdóttir er mariuhænan, hún hefur nostrað við hreyfingarnar og gerir allt af innblæstri og þokka. Höfundurinn, Bertrán de Lis, dansar álfinn og gerir það af sömu ferni og gleði. Tónlist og hljóðheimur og búningar eru stór þáttur sýningarinnar og leggja sitt af mörkum ásamt með einfaldri lýsingunni svo þetta megi verða fráber sýning fyrir þá allra yngstu! Eg veit ekki af hverju – en mér dett í hug orðið „frelsandl“ þar sem ég sat og horfði á þetta einfalda fállega ævintýri.

Þessi sýning fangar hið flókna samspil einfaldleika og fegurðar svo vart verður betur gert – hún er ætluð yngstu börnunum og yngstu börnin kunnug greinilega vel að meta – mér sýndist hringinginn meiri eftir því sem leikhúsgestir voru yngri. Einn 10 mánaða sat rétt fyrir framan mig. Hann skildi þetta ALLT, tók það ALLT inn og með tilkommukilli tjáningu hins ómálga barns fagnaði hann í hvert sinn sem vel var gert á sviðinu og hann fagnaði stóðugt!

Þetta er frelsandi sýning!

Avisen *Morgunblaðið*

Reykjavík, 7. desember 2009

Anmeldt av Gudmundur S. Brynjólfsson

(**** ½ av 5 oppnåelige stjerner)

5. desember 2009

Oversatt fra islandsk

Danseteater fra Norge – gjestespill på Island Nasjonalteater.

Dansere: Inger Cecilie Bertrán de Lis og Tinna Grétarsdóttir

Komponist: Karoline Rising Næss

Musikere: Karoline Rising Næss (cello), Andreas Bratlie(perkusjon), Tale M. Mydske(sang)

Kostymedesigner / rekvisitter: Hilde Elisabeth Brunstad

Lys: Elisabeth Kjeldahl Nilsson og Gunnva Meinseth

Produsent: Inger Cecilie Bertrán de Lis

Fra grått og smått til fargerik frihet

Scenegulvet er en sirkel, og en lav rund vegg følger gulvets bue. Få farger. Enkelt lys. Her regjerer den grå tone som er så kjedelig grå at den nesten er hvit. Soppen på gulvet er i samme farge, tre tuer med samme farge, en større tue like utenfor ringen, like fargeløs og stygg. En bitteliten mariehøne ligger der ene og forlatt og kjeder seg. Slik kan ikke tingene være for lenge – og da ser vi en grønn alv !

Og hun er så enestående skøyeraktig med sitt røde hår og hun begynner å danse og gi fra seg rare lyder – ikke høye – og hun lytter – . Og tenk, da hører vi det samme som henne: Naturlyder som fuglesang og insektsumming. Og alven leker med den lille mariehøna, drar den etter seg som et barn drar en leketøysbil. Drar den ut av scenen, og da begynner magien!

Et øyeblikk senere kommer nemlig en gigantisk mariehøne inn på scenen. Har den lille blitt så stor – eller er alven blitt så mye mindre?

Litt etter litt blir alt mer eventyrlig og mystisk. Alven og mariehøna utforsker hverandre, først med en viss mistenksomhet - og erting fra alvens side, men så kommer de overens. Og etter som tiden går og kontakten mellom dem blir sterkere og dansen deres blir mer samkjørt, blir forestillingen så fargerik at det grå er nødt til å tape – og det taper. Munterheten og skjønnheten seirer, fargene seirer, samhold og

harmoni seirer og blir fullkomment når alven begynner å ligne på marihøna - til glede for både dem og teaterpublikum. Til slutt får så de unge teatergjestene delta når alven låner bort fargerike tørklær til å vifte med og feire fargenes seier over det gråe.

Danserne er fantastiske. Tinna Grétarsdóttir er marihøna, hun har arbeidet med bevegelsene og utfører alt av inspirasjon og eleganse. Koreografen, Bertran de Lis, danser alven og gjør det av samme kvalitet og glede. Musikk og lyd og kostymer har stor betydning i forestillingen, og sammen med den enkle lyssettingen gjør det sitt til at dette blir en fantastisk forestilling for de aller yngste!

Jeg vet ikke hvorfor – men jeg kom til å tenke på ordet “befriende” der jeg satt og så på dette enkle og vakre eventyret.

Denne forestillingen fanger det kompliserte samspeillet mellom det enkle og det vakre så det neppe kan gjøres bedre – det er beregnet på de yngste barna, og de yngste barna likte det uten tvil– det så ut som jo yngre jo bedre likte de det. En 10 måneder gammel baby satt like foran meg. Han forsto ALT, og tok inn ALT, og med et ekstremt kroppsspråk fra det ordløse barnet jublet han hver gang han likte det som skjedde på scenen og han jublet hele tiden!

Dette var en befriende forestilling!